

Cuprins

Soacra cu trei nurori	3
Povești	3
Capra cu trei iezi.....	11
Punguța cu doi bani	20
Dănilă Prepeleac	25
Povestea porcului.....	38
Povestea lui Stan Pățitul	54
Povestea lui Harap-Alb.....	76
Fata babei și fata moșneagului	126
Ursul păcălit de vulpe	133
Poveste (Prostia omenească)	136
Povestiri	136
Moș Nichifor Coțcariul.....	140
Povestea unui om leneș	157
Moș Ion Roată și Unirea	160
Cinci pâni.....	165
Ioan Roată și Vodă Cuza.....	171
Păcală.....	177
GLOSAR	180

Povești

Soacra cu trei nurori

Era o dată o babă, care avea trei feciori nalți ca niște brazi și tari de virtute, dar slabi de minte.

O răzeșie destul de mare, casa bătrânescă cu toată pojiția ei, o vie cu livadă frumoasă, vite și multe păseri alcătuiau gospodăria babei. Pe lângă acestea mai avea strânse și părăluțe albe pentru zile negre; căci lega paraua cu zece noduri și tremura după ban.

Pentru a nu răzleți feciorii de pe lângă sine, mai dură încă două case alăturate, una la dreapta și alta de-a stânga celei bătrânești. Dar tot atunci luă hotărâre nestrămutată a ține feciorii și viitoarele nurori pe lângă sine – în casa bătrânească – și a nu orândui nimic pentru împărțeală până aproape de moartea sa. Așa făcu; și-i râdea inima babei de bucurie când gândea numai cât de fericită are să fie, ajutată de feciori și mângâiată de viitoarele nurori. Ba de multe ori zicea în sine: „Voi privighea nurorile, le-oi pune la lucru, le-oi struni și nu le-oi lăsa nici pas a ieși din casă, în lipsa feciorilor mei. Soacră-mea – fie-i țărâna ușoară! – așa a făcut cu mine. Și bărbatu-meu – Dumnezeu să mi-l ierte! – nu s-a putut plânge că l-am înșelat, sau i-am risipit casa;... deși, câteodată erau bănuiele... și mă probozea... dar acum s-au trecut toate!”

Tustrei feciorii babei umblau în cărăușie și câștigau mulți bani. Celui mai mare îi veni vremea de însurat, și baba, simțind asta, umbla valvârtej să-i găsească mireasă; și în cinci sate, abia-abia putu nimeri una după placul ei: nu prea tânără, naltă și uscățivă, însă robace și supusă. Feciorul nu ieși din hotărârea maică-sii, nunta se făcu, și baba își luă cămeșa de soacră, ba încă netăiată la gură, care însemnează că soacra nu trebuie să fie cu gura mare și să tot cârtească de toate cele.

După ce s-a sfârșit nunta, feciorii s-au dus în treaba lor, iar nora rămase cu soacra. Chiar în acea zi, către seară, baba începu să puie la cale viața nurori-sa. Pentru babă, sita nouă

Capra cu trei iezi

Era odată o capră care avea trei iezi. Iedul cel mare și cu cel mijlociu dau prin băț de obraznici de erau, iară cel mic era harnic și cuminte. Vorba ceea: Sunt cinci degete la o mână și nu seamănă toate unul cu altul.

Într-o zi, capra chemă iezii de pe afară și le zice:

– Dragii mamei copilași, eu mă duc în pădure, ca să mai aduc ceva de ale mâncării. Dar voi încuieți ușa după mine, ascultați unul de altul și nu cumva să deschideți până ce nu-ți auzi glasul meu. Când voi veni eu, am să vă dau de știre, ca să mă cunoașteți, ș-am să vă spun așa:

Trei iezi cucuieți,

Mamei ușa descuieți,

Că mama v-aduce vouă:

Frunze-n buze,

Lapte-n țâțe,

Drob de sare

În spinare,

Mălăieș

În călcăieș,

Smoc de flori

Pe subsuori.

– Auzit-ați ce am spus eu?

– Da, mămucă, ziseră iezii.

– Pot să am nădejde în voi?

– Să n-ai nici o grijă, mămucă, apucară cu gura înainte cei mai mari. Noi suntem o dată băieți și ce-am vorbit odată, vorbit rămâne.

Dacă-i așa, apoi veniți să vă sărute mama! Dumnezeu să vă apere de cele rele și mai rămâneți cu bine!

– Mergi sănătoasă, mămucă – zise cel mic, cu lacrimi în ochi – și Dumnezeu să-ți ajute ca să te întorci cu bine, și să ne aduci de mâncare.

Apoi capra iese și se duce în treaba ei. Iar iezii închid

împreună...

Și eram și eu acolo de față, și-ndată după aceea am încăleca iute pe o șea și-am venit de v-am spus povestea așa; și-am mai încălecat pe o roată și v-am spus jitia toată; și unde n-am mai încălecat și pe o căpșună, și v-am spus, oameni buni, o mare și gogonată minciună.

Povestiri

Poveste (Prostia omenească)

A fost odată când a fost, că dacă n-ar fi fost, nu s-ar povesti.

Noi nu suntem de pe când poveștile, ci suntem mai dincoace cu vro două-trei zile: de pe când se potcovea purecele cu nouăzeci și nouă de ocă de fier la un picior și tot i se părea că e ușor.

Cică era odată un om însurat și omul acela trăia la un loc cu soacră-sa. Nevasta lui, care avea copil de țâță, era cam proastă; dar și soacră-sa nu era tocmai hâtră.

Întru una din zile, omul nostru iese de acasă după trebi, ca fiecare om. Nevasta lui, după ce-și scaldă copilul, îl înfașă și-i dă țâță, îl puse în albie lângă sobă, căci era iarnă; apoi îl legănă și-l dezmierdă până ce-l adormi. După ce-l adormi, stătu ea puțin pe gânduri, ș-apoi începu a se boci cât îi lua gura:

– Aulio! Copilașul meu, copilașul meu!

Mama ei, care torce după horn, cuprinsă de spaimă zvârli fusul din mână și furca din brâu cât colo, și sărind fără sine, o întrebă cu spaimă:

– Ce ai draga mamei, ce-ți este?

– Mamă, mamă! Copilul meu are să moară.

– Când și cum?

– Iată cum. Vezi drobul cel de sare pe horn?

– Îl văd. Și?!...

– De s-a sui mâța, are să-l trântescă drept în capul copilului și să mi-l omoare.

– Vai de mine și de mine, că bine zici, fata mea, se vede că i s-au sfârșit mititelului zilele!

Și cu ochii pironiți în drobul de sare de pe horn și cu mâinile încleștate, de parcă le legase cineva, începură a-l boci amândouă ca niște smintite, de clocotea casa. Pe când se slujeau ele, cum vă spun, numai iaca și tatăl copilului intră pe ușă flămând și necăjit ca vai de el.

– Ce este? Ce v-au găsit, nebunelor?

Atunci ele, viindu-și puțin în sine, începură a-și șterge

prostie, zise în sine:

„Măța tot s-ar fi putut întâmpla să deie drobul de sare jos de pe hom; dar să cari soarele în casă cu ul, să urci nucile în pod cu țăpoiul și să tragi vaca pe șură la fân, n-am mai gândit!”

Apoi drumețul se întoarse acasă și petrecu lângă ai săi, pe cari-i socoti mai cu duh decât pe cei ce văzuse în călătoria sa.

Ș-am încălecat pe-o șa, ș-am spus povestea așa. Ș-am încălecat pe-o roată. Ș-am spus povestea toată. Ș-am încălecat pe-o căpșună. Și v-am spus, oameni buni, o mare minciună!

